

Tarihi Kulluk Sözleşmesi 13

– Bayram KAYA · 04 Temmuz 2017

El mana anlayışı geçiş dönemi başında ve içinde, bir yerde İnanna ise; mülk iktisabı olan kişi İnanna adamıydı. Köleler de, İnanna'ya bağlı kölelerdi. Ya da mal mülk sahipleri Dumuzi veya Gılgamış olan El'in adamı, ya da kuluydu. Bir zamanlar anonim oluşun ön ittifak temsilcisi olan İnanna ve Dumuzi'ler şimdi de bay erki durumundaki Nemrut'ların İnanna ve dumuzi'leriydiler.

Roller değişmiş eski bağ dokulu devinme içindeki mana anlayışı (yazılım) değişmişti. Kolektif olanı ortaya çıkaran mana gücü şimdi özel mülkiyetli zihniyeti üretip meşru ediyordu. Yeni mana anlayışlı İnanna ve Dumuzi tipi El anlayışları özel mal mülk sahipliğinin ittifak sentezi içindeydiler. Bu yepyeni ufuk inşasıyla oligarşinin temsilcileri de olacaktılar. Bu oligarşi içinde silinip gidecek olan İnanna ve Dumuzi'ler Lu gal El Lu gal olacaktılar.

Anonim olana göre, limitet olan ikinci İnanna ve Dumuzi tipi; önce mutlak bay erki olacaktı. Sonra da meşrutî bir oligarşi oluşmasının temsilcisi olacaktı. Süt emziren, kolektif ligi ortaya koyan malı ve mülkü olamamakla; mal, mülk sahibi rızk veren El karşısında silinecekler. Süreç mutlak (bay erki) ve meşrutî (oligarşi-takım erki) olanlar arasında keçeci mengenesi gibi bir süreliğine gidip gelecekti.

İnanna'lar, Gılgamış'lar bir zamanlar anonim oluşla sentez olan ön ittifakların, anonim temsilcisiydiler. Müşterekliğin kurumları olan somut İnanna, Dumuzi türü çoban ya da tarımcı temsilcilikler; şimdi de bıraktıkları boşluk alan devinmesiyle kişisel iyelik temsilciliğinin öznel meşruiyet kaynağını oluşturuyorlardı.

El anonim olmayandı. Anonim olanın, karşıtıydı. Ama El fikrini oluşturken henüz belli bir kişi de değildi.

İnanna karşıtı düşüncelerin nemalandığı bu süreç anonimlerin, özel mülkiyet olmaya geçiş şekliydi. Özel mülk fantezisi; İnanna ağzıyla konuşuyordu. Ama zihnini, El üzerinde El fikri ile yatkın kılacak düşüncelere; zihnen alışmaydı da. Bu alışma aşaması içinde kişi anonim olana göz dikseler de kişiler kamusal olan ortak mala ve mülke sahip çıkacak gibi bir yaklaşımları, henüz gösteremiyorlardı.

Bu tür El zikri içinde yapılıp, söylenen alışma ve temrinler içindeki kişiler anonim olanları El'in olmakla söylüyorlardı. Özel sahipli söyleyişin zikri var eylemi somutu yoktu. Bu nedenle olası karşı tepkisi de Söylemi de, eylemi de, olduk ta; eylemsizde gösterilen tepkisizlik buraya transfer edilmekle; olup biten bir bakıma seyrediliyordu. Böyle-böyle anonime sahip çıkmayıp, anonim olandan uzaklaşıyordu.

Böylece anonim olan üzerindeki izin ve meşruiyetle; yeni olan El icazetli duruma meşruiyete geçişin hamur mayası yoğruluyordu. El mana anlayışının fikri oluşması, fiili oluşmasına göre biraz uzunsa da; izole olukla fiili eylemi kısıydı. Fikri oluşma adata katalizör görevi görmüştü. Fikir oluşma fiili oluşmayı

başlattı. Olup bitenler sonunda fikri oluşmaya katılanların hepsi etkilenmişti. Mal mülk sahipliği olan bu kısa dönem; "Tek sahip olan, rızkı veren El" diye zikredilen bu süreç; daima El toprağını anan söz ve eylemlerin figürlerini ritüel etmenin, şartlanma dönemi idi.

Bu sadece El toprağı, El mülkü diye anılan kısa fiili bay erk olan süreçti. İlahi süreç üzerine inşaydı. İlahi süreç üzerine inşa olsa da daima El ismiyle birlikte anıldı. İşte günümüz süreci bu köleci başlangıcı kendisine referans alır. Bu sorgulaması yapılmayan köleci süreç; şimdimize de ilk geri bağlanım yasası olmanın sanal bir ahit yasası olacaktı.

El yeni durumla, unutmamasını tekrarlar gibi El toprağı; El toprağı; diye anma ve zikir etmekteydi. Bu süreç anonim (ilahi olanı) dışlama ve giderek anonim olandan uzaklaşmaya yatkınlıktı. Bu yatkınlıkta anonim olana (ortaklığa) küfretme; anonim olana tükürme tarzı söz ve eylem ritleriyle oluşmaktaydı. Anonim olanı nefretle anma süreciydi.

Anonim olanı, El zihniyetli olan sosyo toplumsal yapının dışına atma süreci olacaktı. El toprağı oluşla söylenen kısa süreç köleci yapı için bir milattı. Yeni referansıyla eski olanı dışlama, yeniyi kabullenme süreciydi.

Köleci sürecin kendisi de, yeniyi sahiplenmekle yeni olmuştu. Sürü dönemden bu yana yeniyi sahiplenen yenileşme ve ilerleme köleci dönemle tersine dönüp yeni olana bidattir deyip hep karşı olacakla gerici eşecekti. Gelişme sadece mal mülk sahipleri üzerinde olacaktı.

Bay erki süreci diğer bay erkleriyle sentez süreçlerine girmeye başladı. Bu köleci ittifak isteyerek ya da istemeyerek zorla oluyordu. Zorla olan süreç Elin zalim olanların zalim olanı olmasıydı. El'in öç alan El olma süreçlerine girmesiydi.

Oligarşi olan sentez birçok El olan mana gücünün bir araya gelmesiydi. Sentezin bir kuralı vardı. Kararlar bu birçok olanlar arasında görüşülür, tartışılır, danışılır (meşveret edilir) bir karara bağlanır. Varılan ortak karar da bir tek irade gibi söylenir. Bu ön ittifaklarda da böyleydi. Bundan sonra da böyle olacaktı.

Oligarşi söylemce ya da irade beyanınca tek olmak zorundaydı. Bu nedenle Lu gal El Lu gal ortaya konmuştu. Bu yüzden bu çoklu olmakla tekil olan irade karşısında Oligarşinin baş El'i (Lugal el lugali); "benim yanımda benim irademe karşı El'ini" anma diyordu. Benim yanımda başka Ellerin adını zikretme" diyordu.

Böylece köleci yapının içten dışa doğru yayılcı olmasıyla sentez yaptı. Ve sentez içindeki El'ler tekleşti (Lu gal El Lu gal oldu). Tevhide karşı olan El grubuna ya da diğer sentezi köleci yapılara kan dökülmesine neden olacakları için kendisine göre onlara zalim dedi.

Kendisi de zalime karşı zalim oldu! Bazen kendinin zülüm görmesi nedenle; bazen de kendi zalimliği ile kendine merhameti ve kendisinin merhametini bildi. Bu hal merhametlilerin de en merhametlisi olmasıydı. Süreç köleci arızalara göre yaşantıları yeni anlamalar ortaya koydu. Bu anlamları El üzerinde kendisine yansıtıp anladı.

Madem rızkı o veriyordu. Her şeyi o diliyordu. Öyleyse ayağına değen taşı da El'dendi Bunu da Elden biliyordu. Maden göçüğünü de; şehit olmasını dahi El'den biliyordu. Süreç bir inşa süreciydi. Karşı zalimin en zalimi, karşıdaki merhametlinin en merhametlisi olmaya başladı.

El anonim oluştan koptu. Kendisini El anlayışlı monarşi içinde yalıtı. El açmazlarıyla birlikte monarşi, mutlaklık, meşruiyet ve giderek demokrasi ve laiklik gelecekti. Kendisini bu süreçler içinde konum eden El, bu süreçlere göre de kendisine anlamlar, sıfatlar veriyordu. Yeni sürecin nasıl gelişeceğini, El de tam bilmiyordu. Bu geçiş dönemi bilinmez; bilinmenin söz ve davranışlarına dönüşmenin deneyim kazanma süreci de olmuştu.

El anlayışlı sürecin doğumu birden pat diye olmuyordu. Uzun zamandır kuvvede (düşünce de-tasarı da-niyet te) oluşan söylemler, eyleme dönüşüyordu. Bir öğrenme ve alışma süreci olan bu gebelik deneyimi, gerçekten de bir gebelik kadar kısa çekene göre de uzun sürecek bir deneyimdi.

Gebelik anonim olanı (ilahi ortaklık olanı), anonim olmayana (ortaklık olmayan-tekil takdir ve tekil sahipliğe) dönüşme olandı. Limited olacak olanı dölleme, gübreleme ve sulama yapmanın gebeliği olan süreçti. Doğum, anonim olmayanla eylem, söylem ve anonim olmayan anlamıyla biçimlendi. El bu öznel anlayışının güdümler; üzerine transfer edilen El toprağını kişi toprağı yapmasının doğumuydu.

Doğum öncesi koşullarda sadece El mana anlayışının adamı olmakla, konuşanlar; ortamı tartıştıranlar, yeni sistemin vaatlerini söyleyenler; henüz ne olduğu belirsiz bir El'in, adamı olan kişilerdi. Bu kişileri dinleyenler bu eğilime yatkın olanlardı. Bu vaatleri hep kendi üzerlerine döndürme niyetindeydiler. Bunlar sürecin hararetli bir savunucusu oluyorlardı. Henüz El söylediği vaadi eylemli değil düşünce olmakla kuvve olan bir durumdu.

Kişiler böyle muğlak ya da belirsiz olan bir El düşünce adına konuşacaktı. Ortamı oluşacaktı. El adına bu süreci yönetip, umudu söyleyen vaat olacaktı. Bu dönem vaat ve vaatleri oluşan dönemdi. Vaatler kendi üzerine gerçekleşecek olmanın iştahıyla vaatleri bekleme yapmanın dönemiydi.

Bu beklenti daha çekiciydi. Kandırılmayı bilmediği için bilinmez olan cazipti. Böyle olması nedenle yeni sürecin belirsizlikleri olabilecekler üzerine; kimse fazla bir akıl yormuyordu. Yorulanı da "hele o gün bir gelsin de" deyip durumu şöyle bir geçiştiriyorlardı.